

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 11P/181/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4614205831
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Valkovič
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2015:4614205831.4

Rozhodnutie

Okresný súd Topoľčany samosudcom JUDr. Vlastimilom Valkovičom vo veci starostlivosti súdu o mal. X. O., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpenú Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky Y. O. H., nar. X.XX.XXXX, bytom S., Q. č. XXXX/XX a otca G. O., nar. X.X.XXXX, bytom X. XXX, o návrhu matky na zvýšenie výživného takto

r o z h o d o l i :

Otec G. O., nar. X.X.XXXX je povinný prispievať zvýšeným výživným na mal. X. O., nar. XX.X.XXXX sumou 80 eur mesačne s účinnosťou od 1.9.2014 vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Zameškané výživné za čas od 1.9.2014 do 28.2.2015 v sume 60 eur súd povoľuje otcovi splácať v splátkach po 3 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky od právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 11P/66/2010 zo dňa 28.3.2012 v časti výšky vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka podala dňa 1.7.2014 návrh na zvýšenie výživného, ktorý odôvodnila tým, že mal. dieťa X. je narodené v manželstve, ktoré bolo rozvedené, mal. dieťa bolo zverené do jej osobnej starostlivosti a otcovi bolo určené výživné, pričom posledná úprava vyživovacej povinnosti bola na základe rozsudku Okresného súdu Topoľčany č.k. 11P/66/2010 zo dňa 28.3.2012, keď bola zvýšená na sumu 70 eur mesačne s účinnosťou od 1.3.2012. Jej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k mal. Y. O., nar. XX.X.XXXX. Otec si vyživovaciu povinnosť plní riadne, ale nakoľko určená výška výživného nepokrýva stále sa zvyšujúce náklady na mal. dieťa, domáha sa zvýšenia výživného súdnou cestou a to tak, že navrhuje zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca v prospech mal. X. zo sumy 70 eur na 100 eur mesačne s účinnosťou od 1.7.2014.

Na pojednávaní dňa 4.9.2014 uviedla, že mal. aktuálne navštevuje 3. ročník ZŠ Škultétyho v Topoľčanoch, ona je aktuálne na materskej dovolenke s príjmom 220 eur, ktorý sa jej zmení na rodičovský príspevok, nakoľko mal. bude mať 7 mesiacov. Ona nebýva v spoločnej domácnosti s inou osobou, iba s mal. deťmi, pričom vyživovacia povinnosť k mal. Y. O., nar. XX.X.XXXX ešte nebola nikomu určená, nakoľko bude prebiehať spor o určenie otcovstva, v konaní vedenom na Okresnom súde Topoľčany, sp. zn. 8C/65/2014. Ona má náklady na byt a to nájom vo výške 130 eur, plyn 15 eur, elektriku 25 eur, má pôžičky z Q. banky a to jeden úver spotrebný vo výške 2.600 eur, druhý z Telecomu vo výške 79 eur mesačne, platí Satro mesačne 15 eur a nebankovej spoločnosti Pôžičkáreň 57 eur mesačne. Ďalšie náklady má na mal. a to družinu 10 eur mesačne, stravné 20 eur, pričom jej

ona v mesiaci august, resp. september zakupovala jednorazovo viaceré veci a to v celkovej hodnote okolo 135 eur. Mal. absolvuje v septembri plavecký kurz za 20 eur. Ona nie je vlastníčkou žiadneho nehnuteľného majetku ani motorového vozidla. Tohto roku by mala ísť aj do školy v prírode a takisto by mala absolvovať prvé sväté prijímanie.

Na pojednávaní dňa 24.2.2015 uviedla, že rozsudkom Okresného súdu v Topoľčanoch sp. zn. 8C/65/2014 jej bol mal. Y. O. zverený do osobnej starostlivosti, pričom otec P. P. bol povinný prispievať na jeho výživu sumou 50 eur mesačne, pričom rozsudok nie je právoplatný. Na tomto pojednávaní zároveň uviedla, aby bola zvýšená vyživovacia povinnosť zo sumy 70 eur na sumu 100 eur mesačne, s účinnosťou od 1.9.2014.

Otec G. O. pred dožiadanim súdom Okresný súd Čadca dňa 20.11.2014 uviedol, že je ženatý, býva s manželkou a synom v dome manželkiných rodičov, vlastní rodinný dom po rodičoch, ktorý si s manželkou prerábajú a rodičia tam majú doživotné právo, manželka vlastní motorové vozidlo Passat B5. On s návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasí, nakoľko t. č. nie je schopný platiť viac ako určené výživné v sume 70 eur, ktoré platí pravidelne mesačne. Zarába 326,25 eura, čo je aj s daňovým bonusom 21,41 eura. Jeho manželka poberá rodičovský príspevok v sume 220 eur, má pôžičku, ktorú spláca vo výške 225,27 eura, výdavky na stravu 150 eur mesačne, vodu 40 eur ročne a na palivo zaplatí ročne 270,45 eura. On súhlasí, aby sa pojednávanie uskutočnilo v jeho prítomnosti. Mesačné príjmy jeho manželky sú 203,20 eura, prídavky na mal. dieťa vo výške 23,52 eura plus jeho plat, čo sú spoločne príjmy vo výške 552,97 eura. Ďalej má mesačné výdavky na pôžičku 225,27 eura, výživné 70 eur, nutrilon 60 eur mesačne, plienky 40 eur mesačne, elektrina a strava 150 eur, ďalej ročné výdavky na vodu 40 eur a kal 277,45 eur.

V písomnom vyjadrení zo dňa 17.7.2014 na č.l. 13 uviedol, že má syna C. O., nar. XX.XX.XXXX, pričom manželka je na materskej dovolenke a zobrali si úver na prerábku rodinného domu. V januári 2013 mal pracovný úraz, pre ktorý musel byť 10 mesiacov práceneschopný s doživotnými následkami. Vzhľadom na to, má zúžený okruh pracovných možností.

Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 24.2.2015 navrhol, aby návrhu matky bolo vyhovené v celom rozsahu z dôvodu, že u mal. došlo k zmene pomerov, aktuálne je už v 3.r. ZŠ, pričom matka predtým, nežiadala zvýšenie vyživovacej povinnosti.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkom, oboznámením spis. materiálu a zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu v Topoľčanoch sp.zn. 119/66/2010 zo dňa 28.3.2012 bola zvýšená vyživovacia povinnosť otca na mal. X. na sumu 70 eur mesačne s účinnosťou od 1.3.2012, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 22.5.2012.

V čase poslednej úpravy výživného matka pracovala u zamestnávateľa V. O. X. s.r.o., kde dosahovala priemerný mesačný zárobok 318,42 eura. Obývala s mal. jednoizbový byt, za ktorý platila mesačne nájom 120,85 eura, elektriku 20,78 eura mesačne, rozhlas a televíziu 4,64 eura mesačne, platila mesačne poplatok za MŠ priemerne 13 eur, mal. príspevok na školské potreby sumou 3 eur, príspevok na záujmovú činnosť 10 eur, na plavecký výcvik 18 eur, príspevok ZRPŠ 8 eur za polrok, splácala Flexipôžičku v sume 40,33 eura mesačne.

Aktuálne matka poberá rodičovský príspevok od februára 2014 na dieťa Y. O., nar. XX.X.XXXX v sume 203,20 eura, ku ktorému jej pribudla vyživovacia povinnosť, čo preukázal rodný list na č.l. 20 a zároveň poberá prídavok na dieťa v sume 47,04 eura. V mesiacoch január 2014 - máj 2014 jej sociálnou poisťovňou boli uhradené nemocenské dávky v úhrnne 485,70 eura, ktorých mesačná výška bola od 99,10 eura do 99,70 eura. Matka preukázala jednorazové zakúpenie školských pomôcok aj písomnými

dokladmi na č.l. 22, ktoré preukázali jej zvýšené náklady v období mesiacov júla a augusta 2014, pričom písomný doklad na č.l. 34 preukázal výdavky mal. v šk. r. 2014/2015, ktoré majú byť vo výške 172,50 eura, pričom v mesiaci máj sa predpokladá výdavok na školu v prírode v sume 120 eur.

Otec v čase poslednej úpravy výživného pracoval u zamestnávateľa P. P. v penzióne Silvester, kde pracoval na dobu neurčitú a za posledných 12 mesiacov dosiahol priemerný mesačný zárobok 277,15 eura, pričom prispieval sumou 100 eur mesačne na elektriku, stravu a palivo svojím rodičom, u ktorých býval.

Aktuálne otec naďalej pracuje u zamestnávateľa P. P. penzión - Silvester v X., s priemernou mesačnou mzdou v sume 325,69 eura, pričom jeho pracovná schopnosť nebola zmenená ani dôsledkom dopravnej nehody, ktorú mal. 10.1.2013. Pribudla mu vyživovacia povinnosť k mal. C. O., anr. XX.XX XXXX, ktorý sa narodil v manželstve s D. O., s ktorou uzatvoril manželstvo dňa XX.X.XXXX. Jeho manželka D. O. aktuálne poberá rodičovský príspevok v sume 203,20 eura. Rodičia jeho manželky U. Q. a U. Q. majú stavebný - spotrebiteľský úver uzatvorený s Prvou stavebnou sporiteľnou, ktorý je vo výške 27.500 eur, ktorý sa mesačne platí mesačne vo výške 225,27 eura.

V čase poslednej úpravy výživného mal. mala 6 rokov, navštevovala predškolské zariadenie - MŠ Topoľčany, na Gagarinovej ulici.

Aktuálne mal. navštevuje 3. ročník ZŠ Škultétyho v Topoľčanoch, matka jej platí príspevok na ZRPŠ 10 eur za školský rok, do triedneho fondu 10 eur za školský rok, mesačne stravu v školskej jedálni cca 22 eur, poplatok za družinu 10 eur mesačne, za počítačový krúžok 2 eur mesačne, hradila jej za plavecký výcvik 18 eur.

Podľa § 62 ods. 1-5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to ktorí z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov a domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa §75 ods. 1,2 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi, to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 78 ods. 1,3 Zákona o rodine dohody súdneho rozhodnutia o výživnom možno zmeniť ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 160 ods. 1 O.S.P.; ak súd určil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, kt. výšku a podmienky zročností určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Hmotno-právnu podmienkou toho, aby súd mohol vo veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Nestačí len úvaha súdu o tom, že doterajšie výživné je neprimerané. Pokiaľ by súd nemal preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, išlo by vlastne o neprípustné preskúmavanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. okolnosťami na strane oprávneného alebo objektívne vývojom životných nákladov podľa §78 ods. 3 Zákona o rodine. Na strane povinného môže byť takou zmenou strata zamestnania, pričom súd je povinný skúmať príčiny takejto straty. Až v prípade ak má súd preukázané, že sa pomer účastníkov preukázali môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti.

Na strane oprávneného súd skúma jeho skutočné odôvodnené potreby (spotrebný charakter výživného) s ohľadom na zákonnú mieru podľa druhu vyživovacej povinnosti. Oprávnené potreby pritom v nijakom prípade nezahŕňajú len stravovanie, ale sú dané širšie - potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrными. Závisia najmä od veku, zdravotného stavu. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky. Na strane povinného sa prihliada na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné konkrétnemu oprávnenému a výšku a spôsob už poskytovaných plnení. Jeho možnosti, teda potencionálne príjmy, nielen to, čo povinný skutočne zarobí, ale aj to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti, situáciu na trhu a pod. ďalej súd skúma majetkové pomery, ktoré sa posudzujú komplexne, zahŕňajú jednak majetok povinného ako objektívnu kategóriu (vlastníctvo k veciam, pohľadávky, záväzky, cenné papiere, podiely v obchodných spoločnostiach a pod.). jednak jeho životný štandard, s ktorým sa navonok prezentuje (autá, dovolenky, životné náklady).

Takto vykonaným dokazovaním mal potom súd za preukázané, že návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti je dôvodný. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že v čase poslednej úpravy výživného mal. navštevovala predškolské zariadenie, aktuálne je to 3. ročník ZŠ, čo je skutočnosť, ktorá preukazuje zmenu pomerov na strane maloletej, ktorým sa rozumie vždy prechod na vyšší stupeň školskej dochádzky, ktorým ZŠ je, s čím sú bezprostredne spojené zvýšené náklady, jednak jednorazové vstupy na zakúpenie školských pomôcok, ďalej jednorazové platby ako aj jednorazové mesačné platby, čo bolo preukázané v rámci pojednávania písomnými dokladmi na čl. 22 a čl. 34, 35. Súd ďalej zistil zmenu pomerov na strane oboch rodičov, ktorým pribudli vyž. povinnosti k mal. deťom, ďalej čiastočnú zmenu na strane pomerov otca v jeho príjmovej oblasti, nakoľko od posledného rozhodnutia o výživnom mu stúpol priemerný mesačný zárobok o 48,54 eura, pričom naopak matke príjem výrazne klesol, nakoľko aktuálne poberá rodičovský príspevok v sume 203,20 eura, čo je pokles oproti poslednému rozhodnutiu o výživnom o 115,22 eura, t.j. výrazný pokles na strane matky. Tieto horeuvedené skutočnosti jednoznačne odôvodňujú záver, že došlo na strane účastníkov k takým zmenám pomerov ako to má na mysli ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine a preto súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na mal. X. s účinnosťou od 1.9.2014, čo je nástup mal. X. na nový školský rok do 3. ročníka, s čím matka mala spojené zvýšené výdavky, čo bolo aj v konaní jednoznačne preukázané. Otec predložil písomný dôkaz o pôžičke, ktorú by mal platiť, avšak táto bola uzatvorená na iné osoby, v tomto prípade rodičov jeho manželky a preto tento výdavok a finančné zaťaženie otca súd nemohol akceptovať, nakoľko nebolo preukázané, že viazne práve na jeho osobu, resp. že má povinnosť takýto úver splácať práve on a spis neobsahuje ďalšie dôkazy, ktoré by preukázali, že takáto povinnosť prešla z týchto osôb na osobu odporcu - otca. Pokiaľ aj otec v priebehu konania sa vyjadril, že v minulosti mal úraz v dôsledku dopravnej nehody, ktorú skutočnosť aj doložil písomným dôkazom, v konaní sa nepodarilo preukázať, že u otca by došlo k strate pracovnej schopnosti alebo zmenenej pracovnej schopnosti, tento naďalej pracuje u toho istého zamestnávateľa ako v čase posledného rozhodovania o výživnom, na tej istej pracovnej pozícii.

Vzhľadom k tomu, že súd zistil zmenu pomerov od 1.9.2014, čo je nástup maloletej do ďalšieho ročníka v rámci školskej dochádzky na ZŠ, s čím sú vždy spojené náklady na starostlivosť o maloletú, ktoré sú objektívneho charakteru a ktoré matka preukázala písomným dôkazmi súd zvýšil otcovi vyživovaciu

povinnosť s účinnosťou od 1.9.2014 a zároveň určil zročné výživné za čas od 1.9.2014 do 28.2.2015, ktoré je v sume 60 eur ($80-70=10 \times 6=60$), ktoré povolil súd otcovi splácať v splátkach po 3 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky od právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

S poukazom na horeuvedené skutočnosti rozhodol potom súd tak ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p. a žiadnemu z účastníkov právo na ich náhradu nepriznal, nakoľko ide o konanie ktoré, sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, cestou Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

V zmysle § 205 ods. 1 a 2 O.s.p., sa v odvolaní má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia